

Sygn. akt I C 882/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 05 kwietnia 2018 roku

Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej Wydział I Cywilny

w składzie: Przewodniczący SSR Bartłomiej Rajca

Protokolant: Mirosława Mękaraska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 marca 2018 roku w Ś.

sprawy z powództwa Z. B.

przeciwko (...) Sp. z o.o. z/s w W.

o zapłatę

I. umarza postępowanie w zakresie kwoty 1.048,66 zł;

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala;

III. zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 3.617 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 882/17

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 07 czerwca 2017r. przeciwko (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. powód Z. B. wniósł o zasądzenie od strony pozwanej kwoty początkowo wskazanej w wysokości 48.638,98 zł z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za straty spowodowane niedotrzymaniem przez stronę pozwaną terminu przyłączenia do sieci gazowej oraz o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa według norm przepisanych. W uzasadnieniu swojego żądania powód wskazał, że w dniu 12.10.2015r. zawarł z pozwaną umowę o przyłączenie do sieci gazowej, której przedmiotem było wykonanie przyłącza do sieci gazowej (...) Spółki (...) ((...)) instalacji gazowej, znajdującej się w budynku mieszkalnym jednorodzinny wolno stojącym na działce nr (...) przy ul. (...) w S.. Przyłącze zgodnie z § 2 umowy winno być zrealizowane przez stronę pozwaną do dnia 15.09.2016r. Podał, że z uwagi na brak jakichkolwiek robót na terenie działki i brak informacji ze strony pozwanej powód zaniepokojony przedłużającym się wykonaniem umowy, rozpoczął korespondencję e-mailową ze stroną pozwaną na temat terminu realizacji przyłącza. Strona pozwana poinformowała powoda o opóźnieniu dopiero po monicie w sprawie terminu wykonania umowy, uzasadniając je problemami z projektantką i wskazując na brak możliwości określenia terminu zakończenia prac. Wskazał, że z korespondencji wynika wprost, że strona pozwana już od dnia 27.03.2016r. posiadała wiedzę, że realizacja przyłącza się opóźni. Na prośbę powoda o dodatkowe wyjaśnienia strona pozwana przestała odpowiadać na korespondencję i próby kontaktu, wobec czego powód wysłał wezwanie do zapłaty, w którym zażądał zapłaty kary umownej wynikającej z umowy oraz wskazał dodatkowe koszty, jakie poniósł na tamtą chwilę, z uwagi na brak terminowego wykonania umowy. Strona pozwana w odpowiedzi przelała powodowi kwotę 359 zł tytułem kary umownej za przekroczenie terminu realizacji umowy. Powód zarzucił, że strona pozwana mimo położenia rur i wykonania przyłącza, które zostało wykonane dnia 24.04.2017r., w dalszym ciągu nie wywiązała się z przedmiotu umowy, nie przyłączyła gazu. W związku z powyższym powód żądał zapłaty pozostałej części kary umownej za przeterminowaną realizację przyłącza w kwocie 1062 zł, tj. za okres od dnia 24.11.2016r. do dnia 01.06.2017r.

Powód podniósł, że w dniu 4.01.2017r. skierował przedsądowe wezwanie do zapłaty na kwotę 13.330,44 zł określając wysokość kary umownej i odszkodowania na szkodę spowodowaną niewykonaniem w terminie wskazanej umowy wraz z odsetkami za opóźnienie w wykonaniu usługi. W dalszej części powód wskazał, że brak przyłącza gazowego uniemożliwił prawidłowe ogrzewanie niezbędne do utrzymania nieruchomości w należyтым stanie oraz ograniczył prowadzenie prac wykończeniowych wewnętrznych. W budynku nie było ogrzewania, zatem powód zmuszony został do zakupu nagrzewnic i podzespołów w łącznej kwocie 760,44 zł, niezbędnych do utrzymania minimalnej temperatury na poziomie ok. 10 stopni, by nie doprowadzić do powstania pleśni, uszkodzenia tynków. Praca nagrzewnic spowodowała zwiększone koszty energii elektrycznej, jakie powód był zmuszony ponieść. W ocenie powoda średni miesięczny koszt zużycia energii do ogrzewania domu z wykorzystaniem nagrzewnic elektrycznych to kwota 1.500 zł, przy czym rozliczanie energii elektrycznej z firmą (...) odbywa się na podstawie prognoz 6-cio miesięcznych, a następnie faktur rozliczeniowych. Pierwsza faktura za okres zimowy, którą powód otrzymał, wyniosła kwotę 3.792,16 zł i obejmowała okres od 3.08.2016r. do 09.02.2017r. Kwota ta stanowi różnicę między szacunkami, a realnym zużyciem. Szacunkowy koszt faktury rozliczeniowej za pozostały okres zimowy to kwota 2.500 zł. Powód podał, że łączny koszt ogrzewania to kwota 6.292,16 zł.

Dalej powód twierdził, że brak ogrzewania nieruchomości do normalnej temperatury bytowej oraz podgrzania wody uniemożliwił zamieszkanie oraz wymusił wstrzymanie prac wykończeniowych. Powód, jak podał, zmuszony był w dalszym ciągu zamieszkiwać w O. i opłacać tam czynsz za mieszkanie w kwocie 401,37 zł miesięcznie. Łączny koszt czynszu poniesiony za czas opóźnienia to kwota 3.411,65 zł. Natomiast w trakcie przebywania we W. powód zamieszkiwał u rodziny żony, co wiązało się z dokładaniem do wydatków rodziny, poprzez robienie części zakupów (łączny koszt wykonanych zakupów w okresie opóźnienia to 1.938,22 zł). Powód twierdził, że na dzień składania pozwu, od dnia 15.09.2016r. łącznie kwoty te wyniosły 5.349,87 zł.

Powód podał, że mieszkanie w O., w którym powód wraz z rodziną zmuszony był mieszkać przez dodatkowe 8,5 miesiąca, przeznaczone było do sprzedaży, zaś uzyskana ze sprzedaży kwota miała być przeznaczona na spłatę większej części kredytu, który pozwany zaciągnął na budowę domu w S.. Z kolei spłata większej części kredytu spowodowałaby zaksięgowanie kwoty w pierwszej kolejności na spłatę odsetek, i co pozwoliłoby na znaczne obniżenie kosztu kredytu. W ocenie powoda miesięczna różnica w zakresie odsetek od kredytu, które powód zmuszony był ponieść to kwota 631,25 zł – co na chwilę wniesienia pozwu dawało kwotę łączną 5.365,63 zł.

Powód wskazywał, że wymienione roszczenia znajdują podstawę w § 5 ust. 5 umowy stron.

W dalszej części pozwu powód podniósł, że zmuszony był ponieść również koszty związane z wydłużeniem terminu zakończenia budowy domu z powodu braku przyłącza oraz ogrzewania, w postaci kwoty 300 zł tytułem kosztu podpisania aneksu oraz kwoty 200 zł tytułem ponownej wyceny nieruchomości (tabela opłat D. Bank strona 11 pkt 2.12 i strona 12 pkt 2.25), łącznie 500 zł z tego tytułu.

Powód wskazał nadto, że planował budowę i przeprowadzkę do nowego domu, w celu realizacji czego znalazł pracę we W., uzgodnił możliwość pracy zdalnej 2 dni w tygodniu do czasu przeprowadzki do W., z uwagi na brak możliwości wprowadzenia się do nowego niewykończonego domu. Przez brak przyłącza powód przez okres 8,5 miesiąca został zmuszony do przedłużonych przejazdów do pracy (z O. do W.) ponad 370 km w jedną stronę oraz do ograniczenia dni pracy zdalnej. W ocenie powoda średni koszt na tej trasie przejazdu wynosi 136,16 zł (obliczony jako: 4,6 zł za 1 liter i zużyciu średnio 8l/100 km). Taki stan rzeczy, z winy pozwanej, trwał przez okres 8,5 miesiąca, co daje kwotę 9.258,88 zł na sam koszt paliwa (8 przejazdów w ciągu miesiąca). Konieczność poniesienia tych kosztów nie wystąpiłaby w przypadku zamieszkiwania przez powoda w nowym domu, stąd żądanie zwrotu tych kosztów powód uznawał za uzasadnione.

Powód domagał się również zasądzenia od strony pozwanej kwoty 20.000 zł tytułem zadośćuczynienia. Uzasadniając to żądanie wskazał, że negatywnie na powoda wpłynęło utrzymujące się od września 2016 r. ciągle i coraz dłuższe rozstania z rodziną i brak udziału w codziennym wychowaniu dzieci, a także stres związany z utrzymującą się sytuacją,

pogorszeniem relacji z żoną, która została zmuszona do prowadzenia gospodarstwa domowego w pojedynkę i do opieki nad dwójką dzieci, bez wsparcia męża.

W piśmie procesowym z dnia 23.08.2017r. powód sprecyzował żądanie, wskazując, że dochodzi od strony pozwanej kwoty łącznie 48.588,98 zł (pierwotny zapis w pozwie kwoty 48.638,98 zł stanowił omyłkę pisarską), zaś na wysokość żądanej pozwem kwoty składa się:

1. kwota 1.062 zł - tytułem zapłaty pozostałej części kary umownej;
2. kwota 760,44 zł - tytułem zakupu nagrzewnic i podzespołów;
3. kwota 6.292,16 zł - tytułem zwrotu za zwiększone koszty ogrzewania;
4. kwota 3.411,65 zł - tytułem zwrotu czynszu za czas opóźnienia;
5. kwota 1.938,22 zł - tytułem zwrotu zwiększonych kosztów życia przez dokładanie się do wydatków rodziny, u której powód zamieszkiwał;
6. kwota 5.365,63 zł - tytułem różnicy odsetek wynikających z braku możliwości wcześniejszej spłaty kredytu;
7. kwota 500 zł - tytułem zwrotu kosztów podpisania aneksu oraz ponownej wyceny nieruchomości;
8. kwota 9.258,88 zł - tytułem kosztów dojazdu do miejsca pracy;
9. kwota 20.000 zł - tytułem zadośćuczynienia.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz strony pozwanej zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych oraz kwoty 17 zł tytułem zwrotu kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Strona pozwana oświadczyła, że zaprzecza wszelkim twierdzeniom powoda, za wyjątkiem wyraźnie przyznanych, w szczególności kwestionowała wskazaną przez powoda podstawę prawną żądania oraz wysokość kwoty odszkodowania i zadośćuczynienia wskazując, że nie zostały wykazane.

Strona pozwana przyznała, że w dniu 12.10.2015r. zawarła z powodem umowę nr (...), na mocy której (...) zobowiązana była do wykonania przyłącza do dnia 15.09.2016r. z zastrzeżeniem § IV ust 2 Ogólnych Warunków Umowy o P. (owup). Przyłącze zostało wykonane ostatecznie do dnia 24.04.2017r. Pozwana wskazała, że opóźnienie nastąpiło wskutek okoliczności niezależnych od niej, a jak wskazano powodowi w piśmie z dnia 08.09.2016r. nastąpiła wskutek problemów z projektantem. Jak wskazała strona pozwana, decyzja Starosty Powiatu (...) zatwierdzającego projekt budowlany i udzielająca pozwolenia na budowę nr (...) wydana została w dniu 16.02.2017r, zaś ostateczna stała się w dniu 7.04.2017r., albowiem były problemy z doręczeniem jej jednym ze współwłaścicieli działki. Decyzja nie mogła bowiem być wydana bez uzyskania zgód wszystkich współwłaścicieli nieruchomości, przez które miała przebiegać inwestycja. Strona pozwana twierdziła, że zgodnie z § IV ust 2 owup, była uprawniona do przedłużenia terminu na wykonanie przyłącza gazowego w przypadku niezależnego od (...) opóźnienia w uzyskaniu pozwoleń administracyjno – prawnych, uzgodnień i opinii z zastrzeżeniem ust 3. Wskazała, że opóźnienie nastąpiło wskutek bardzo długiego okresu uprawomocnienia się decyzji nr (...), zaś pozwana nie może odpowiadać za okres długiego doręczania decyzji współwłaścicielom działki. Dalej strona pozwana podniosła, że realizując postanowienia § IV owup powód został powiadomiony o przyczynie opóźnienia i terminie wykonania przyłącza. Nadto podniosła, że nie może odpowiadać za brak gazu w przyłączy, skoro do jego dystrybucji zobligował się, co sam powód podał, inny podmiot – (...).

W toku niniejszego postępowania w dniu 29.09.2017r. strona pozwana uiściła na rzecz powoda kwotę 1.048,66 zł tytułem kary umownej za niedotrzymanie terminu umowy o przyłączenie do sieci gazowej z dnia 12.10.2015r., której przedmiotem było wykonanie przyłącza do sieci gazowej (...) Spółki (...) ((...)) instalacji gazowej budynku powoda.

Na rozprawie w dniu 8.02.2018r. powód poprzez swojego pełnomocnika ograniczył powództwo w zakresie żądania kary umownej o kwotę 1.048,66 zł, w związku z wpłatą przez stronę pozwaną w dniu 29.09.2017r. ww. kwoty tytułem tej kary umownej. Ponadto oświadczył ustnie, że rozszerza żądanie pozwu do kwoty łącznej 51.114 zł (tj. o kwotę 2.500 zł), modyfikując żądanie pozwu w zakresie:

1. zwiększonych kosztów lokalowych do kwoty 3.612,33 zł (tj. o kwotę 200,73 zł)
2. kosztów odsetek od kredytu do kwoty 7.131,54 zł (tj. o kwotę 1.765,91 zł)
3. kosztów przedłużonych przejazdów do kwoty 10.075,84 zł (tj. o kwotę 816,96 zł)
4. kosztów zwiększonych z tytułu zużycia energii do kwoty 7.095,68 zł (tj. 803,52 zł)

Na uzasadnienie wskazał, że rozszerzenie powództwa wynika z terminu ostatecznego wykonania przedmiotu umowy, które nastąpiło dopiero w dniu 10.07.2017r. Strona pozwana odnosząc się do rozszerzenia przez powoda żądania powództwa na rozprawie w dniu 8.02.2018r. zarzuciła, że ustne rozszerzenie powództwa jest bezskuteczne i nie wywołuje skutków prawnych, albowiem może ono nastąpić jedynie w piśmie procesowym (art. 193 § 2¹ k.p.c.).

W piśmie przygotowawczym z dnia 22.02.2018r. strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości, tak co do żądania w zakresie podstawowym, jak i w zakresie rozszerzonym ustnie na rozprawie w dniu 8.02.2018r. i zasądzenie od powoda na rzecz strony pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego, według norm przepisanych oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. Strona pozwana podtrzymała dotychczasowe stanowisko w sprawie, w szczególności wyrażone w odpowiedzi na pozew oraz zaprzeczyła wszelkim twierdzeniom powoda z wyjątkiem wyraźnie przyznanych. Wskazała ponownie, że powód nie wykazał żadnych okoliczności, które uzasadniały żądanie, w tym wysokości kwoty odszkodowania i zadośćuczynienia, do czego był zobligowany art. 6 k.c.

Okolicznością bezsporną było to, że w dniu 12.10.2015r. powód Z. B. i A. B. zawarli ze stroną pozwaną (...) Sp. z o.o. z/s w W. (dalej: (...)), umowę o przyłączenie do sieci gazowej (Nr (...)/5/ (...)/KD-UP (...)) instalacji gazowej, znajdującej się w budynku mieszkalnym jednorodzinny wolno stojącym, zlokalizowanym na działce nr (...) przy ul. (...), w miejscowości S.. Wykonanie przyłącza gazowego miało zostać zrealizowane przez stronę pozwaną (...) lub przez podmiot działający na zlecenie (...) w terminie do dnia 15.09.2016r. Bezsporne było, że w przypadku niedotrzymania przez (...) terminu przyłączenia do sieci gazowej strona pozwana zobowiązana była do zapłaty na rzecz powoda kary umownej w wysokości 0,2% opłaty za przyłączenie brutto (która wynosiła 2.361,85 zł) za każdy dzień opóźnienia, a nadto powodowi przysługiwało uprawnienie do dochodzenia odszkodowania w części przekraczającej karę umowną na zasadach ogólnych. Bezsporne było, że strona pozwana w określonym umową terminie do dnia 15.09.2016r. nie zrealizowała przyłącza gazowego do obiektu powoda zlokalizowanego na działce nr (...) przy ul. (...) w S..

W toku postępowania w dniu 29.09.2017r. strona pozwana uiściła na rzecz powoda kwotę 1.048,66 zł tytułem kary umownej za opóźnienie w realizacji umowy, a jeszcze przed wniesieniem pozwu w niniejszej sprawie - kwotę 359 zł z tego samego tytułu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 12.10.2015r. powód Z. B. i A. B. zawarli ze stroną pozwaną (...) Sp. z o.o. z/s w W. (w dalszej części: (...)), umowę o przyłączenie do sieci gazowej (Nr (...)/5/ (...)/KD-UP (...)) instalacji gazowej, znajdującej się w budynku mieszkalnym jednorodzinny wolno stojącym, zlokalizowanym na działce nr (...) przy ul. (...), w miejscowości S.. Zgodnie z treścią umowy przyłączenie miało zostać dokonane zgodnie z warunkami przyłączenia do sieci gazowej nr (...)/5/ (...)/426/KD- (...)/2011 z dnia 22.10.2014r. pod warunkiem spełnienia przez powoda jego zobowiązań wzajemnych, niezbędnych do wykonania przyłączenia instalacji gazowej do sieci gazowej (...), określonych w § III owup oraz z zastrzeżeniem postanowień § IV ust 2 owup (§ 1 pkt 3 umowy). Strony określiły,

że przyłącze zostanie zrealizowane przez stronę pozwaną (...) lub przez podmiot działający na zlecenie (...) w terminie do dnia 15.09.2016, z zastrzeżeniem postanowień § IV ust 2 owup.

Zakres prac obciążający stronę pozwaną obejmował w szczególności: wykonanie niezbędnej dokumentacji projektowej, budowę przyłącza o parametrach określonych w warunkach przyłączenia oraz włączenie wybudowanego przyłącza do czynnej sieci gazowej, napełnienie instalacji gazowej paliwem gazowym z sieci gazowej, pod warunkiem dokonania przez powoda tej instalacji oraz jej technicznego odbioru oraz zawarcia przez powoda umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży i umowy dystrybucji zgodnie z postanowieniami § 2 ust 5 umowy (§ 2 ust 4).

Zgodnie z harmonogramem przyłączania: wykonanie przez (...) dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem zgód na wejście na teren – przewidziano na 15.07.2016r, budowę przyłącza przez (...) przewidziano na 15.09.2016r., budowę instalacji gazowej przez powoda – przewidziano na 30.04.2016r.

Dowód: - umowa o przyłączenie do sieci gazowej nr (...)/5/ (...)/KD-UP (...) z dnia 12.10.2015r. i ogólne warunki umów o przyłączenie (owup), wyciąg z taryfy nr 3 - k. 10-18, zeznania świadka A. B. nośnik zapisu z transkrypcją protokołu - k. 173-176, 183-186, przesłuchanie powoda Z. B. nośnik zapisu - k. 192

Zgodnie z treścią § 4 umowy koszty realizacji przyłącza ponoszone miały być przez (...). Powód zobowiązany był do uiszczenia na rzecz (...) opłaty za przyłączenie w wysokości ustalonej, zgodnie ze stawkami opłat oraz warunkami ich stosowania, wynikającymi z Taryfy obowiązującej w dniu zawarcia umowy. Z zastrzeżeniem postanowień ust. 3 § 4 umowy (możliwość zmiany opłaty za przyłączenie w razie konieczności zmiany długości przyłącza, mocy przyłączeniowej lub nakładów na elementy ponadstandardowe przyłącza), opłata za przyłączenie obliczona w dniu zawarcia umowy wynosiła 1.920,20 zł netto (2.361,85 zł brutto).

Jak stanowił § 5 pkt 4 w przypadku niedotrzymania przez (...) terminu przyłączenia do sieci gazowej lub poboru paliwa gazowego (w przypadku powoda), strona która dopuściła się takiego naruszenia zobowiązana była do zapłaty na rzecz drugiej strony kary umownej w wysokości 0,2% opłaty za przyłączenie brutto za każdy dzień opóźnienia. Łączna wysokość kary umownej w przypadku powoda nie mogła przekroczyć 100% opłaty za przyłączenie. Strony zgodnie ustaliły, że na podstawie umowy stronie przysługuje uprawnienie do żądania od drugiej strony zapłaty kary umownej, a także uprawnienie do dochodzenia odszkodowania w części przekraczającej karę umowną na zasadach ogólnych przewidzianych w odrębnych przepisach (§ 5 pkt 5).

Dowód: - umowa o przyłączenie do sieci gazowej nr (...)/5/ (...)/KD-UP (...) z dnia 12.10.2015r. i ogólne warunki umów o przyłączenie (owup), wyciąg z taryfy nr 3 - k. 10-18, zeznania świadka A. B. nośnik zapisu z transkrypcją protokołu - k. 173-176, 183-186, przesłuchanie powoda Z. B. nośnik zapisu - k. 192

W dniu 2.09.2016r. powód zwrócił się do strony pozwanej o udzielenie informacji dotyczącej stanu realizacji przyłącza gazowego. Wskazał, że ewentualne opóźnienia w realizacji umowy spowodują wystąpienie dodatkowych kosztów związanych z brakiem możliwości wykonania dalszych prac na terenie budynku. W odpowiedzi w dniu 02.09.2016r. (...) informowało powoda, że zlecił wykonanie projektu w dniu 19.10.2015r. z terminem wykonania zadania na dzień 27.03.2016r., jednakże z uwagi na niedotrzymanie terminu przez wykonawcę dokumentacji projektowej, podjęto działania, aby dokumentację dokończyło inne biuro projektowe. Strona pozwana poinformowała także powoda, że w związku z koniecznością inwentaryzacji prac projektowych i uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę termin przyłączenia będzie możliwy do określenia w październiku 2016r., zaś o opóźnieniu powód zostanie powód poinformowany pisemnie. Pismem z dnia 08.09.2016r. strona pozwana poinformowała powoda o trudnościach w terminowej realizacji przyłączenia obiektu powoda na działce nr (...) do sieci gazowej. Strona pozwana wskazała, że

w związku z powyższym z uwagi na konieczność inwentaryzacji prac projektowych i uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę, termin przyłączenia będzie możliwy do oszacowania w październiku 2016r. Jednocześnie strona pozwana poinformowała powoda, że w związku ze zmianą terminu wykonania przyłącza ma prawo do odstąpienia od umowy, w tym celu winien złożyć oświadczenie o odstąpieniu od umowy w terminie 14 dni. W dniu 20.10.2016r. powód ponownie zwrócił się do strony pozwanej o informację dotyczącą wskazania terminu realizacji przyłącza. W odpowiedzi strona pozwana wskazała, że jest w trakcie uzyskiwania stosowanych dokumentów, w tym zgód właścicieli działki nr (...) na budowę sieci gazowej.

Dowód: - korespondencja e-mail stron za okres 02.09.2016r. do 20.10.2016r. - k. 41-46, - pismo strony pozwanej z dnia 08.09.2016r. k. 47, przesłuchanie powoda Z. B. nośnik zapisu - k. 192

Przedsądowym wezwaniem do zapłaty powód domagał się od strony pozwanej zapłaty kwoty 359 zł tytułem kary umownej za brak terminowej realizacji umowy o wykonanie przyłącza do sieci gazowej (Nr (...)/5/ (...)/KD-UP (...)) instalacji gazowej za okres do 30.11.2016 r. Nadto zgłosił stronie pozwanej roszczenia dodatkowe, związane z opóźnieniem w realizacji umowy, określając szacowane ich koszty. Powód domagał się: zwrotu kosztów zakupu nagrzewnic szacując ten koszt na kwotę 1.000 zł, zwrotu kosztów energii elektrycznej w kwocie szacowanej na 1.500 zł miesięcznie (3 dmuchawy x 3 kW x 10 godzin dziennie x 30 dni x 0,6 za 1 kW), zwrotu kosztów związanych z mieszkaniem w dwóch lokalizacjach w O. i W. szacując koszt na kwotę 600 zł miesięcznie. Powód wskazał, że miał zamiar sprzedać mieszkanie w O., tymczasem z powodu braku przyłącza, będzie musiał ponosić koszty utrzymania tego mieszkania. Domagał się również kosztów spowodowanych brakiem sprzedaży mieszkania w O. i brakiem możliwości wcześniejszej spłaty kredytu, zaciągniętego na budowę domu i szacując te koszty na kwotę 500 zł miesięcznie (kwota raty 4.000 zł, odsetki 1.000 zł) wskazując, że spłata kapitału pomniejszyłaby jego ratę o co najmniej połowę odsetek od kredytu. Nadto domagał się zwrotu kosztów związanych z obsługą kredytu z tytułu podwyższonego oprocentowania związanego z przedłużeniem się terminu uzyskania pozwolenia na użytkowanie domu, z powodu braku ogrzewania gazowego szacując te koszty na kwotę 300 zł miesięcznie. Powód domagał się też zwrotu kosztów związanych z dojazdami do miejsca pracy we W. (4 razy w tygodniu) szacując ten koszt na kwotę 700 zł miesięcznie. Wskazał, że w związku z brakiem możliwości wprowadzenia się do nowo budowanego domu pod W. musi ponosić większe koszty przejazdów do pracy (3 dni w tygodniu przedłużonych dojazdów do miejsca pracy do W. dają kwotę 700 zł miesięcznie).

W odpowiedzi na wezwanie strona pozwana w dniu 24.11.2016r. uiszczyła powodowi kwotę 359 zł tytułem kary umownej za opóźnienie w realizacji umowy przyłącza do sieci gazowej.

Dowód: - przedsądowe wezwanie do zapłaty - k. 38-40, potwierdzenie transakcji z dnia 24.11.2016r. - k. 49, korespondencja e-mail między stronami za okres 28.11.2016r. do 09.12.2016r. - k. 57-63, korespondencja e-mail między stronami za okres 23-24.11.2016r. - k. 50-52, faktura za energię elektryczną (...) Sp. z o.o. z dnia 13.02.2017r. okres 03.08.2016r. do 09.02.2017r. - k. 76-77, faktura za energię elektryczną (...) Sp. z o.o. z dnia 07.08.2017r. okres 09.02.2017r. do 28.07.2017r. - k. 171-172, zawiadomienie o wysokości opłat Wspólnoty Mieszkaniowej Kolorowa 9 w O. z dnia 20.07.2016r. - k. 78, potwierdzenie salda na 31.12.2016r. i 30.04.2017r. Wspólnoty Mieszkaniowej Kolorowa 9 w O. - k. 79-80, potwierdzenia transakcji płatności kartą 11 sztuk na kwotę 1.938,25 zł za okres 30.09.2016r.-7.04.2017r. - k. 81-91, pismo (...) Bank S.A. z dnia 11.10.2016r. z wysokością planowanych rat kredytu za okres 11.2016r.-4.01.2017r. - k 92, umowa kredytowa zawarta z bankiem (...) S.A. - k. 93-96, potwierdzenie transakcji opłata za inspekcję nieruchomości z 14.04.2017r. - k. 97, wniosek o zmianę warunków umowy z dnia 17.02.2017r. - k. 98-99, tabela prowizji za czynności bankowe i opłat za inne czynności wykonywane przez (...) Bank (...) S.A. - k. 100-114, zeznania świadka A. B. nośnik zapisu z transkrypcją protokołu - k. 173-176, 183-186, przesłuchanie powoda Z. B. nośnik zapisu - k. 192

W dniu 01.12.2016r. strona pozwana zwróciła się do powoda o przesłanie dokumentu potwierdzającego poniesione koszty dojazdu do pracy w wysokości 1.750 zł. Jednocześnie wskazała, że nie uznaje za zasadne zwrotu kosztu zakupu przez powoda nagrzewnic w kwocie 759 zł. W dniu 6.12.2016r. strona pozwana poinformowała, że za opóźnienie w

realizacji przyłącza wyplacona już została kara umowna. W odpowiedzi powód wskazał, że będzie miał trudności z udokumentowaniem kosztów przejazdu, gdyż nie posiada potwierdzeń. Powód przesłał stronie pozwanej fakturę Vat (...) z dnia 8.12.2016r. na kwotę 278 zł z tytułu zakupu dwóch sztuk nagrzewnic.

Dowód: - korespondencja e-mail między stronami za okres 23-24.11.2016r. k. 50-52, korespondencja e-mail między stronami za okres 28.11.2016r. do 09.12.2016r. - k. 57-63, korespondencja e-mail między stronami za okres 28.11.2016r. do 08.12.2016r. - k. 69-75, faktura Vat (...) z dnia 8.12.2016r. na kwotę 278 zł - k. 68, przesłuchanie powoda Z. B. nośnik zapisu - k. 192

Przedsądowym wezwaniem do zapłaty z dnia 9.01.2017r. powód, reprezentowany przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, wezwał stronę pozwaną do zapłaty kwoty 13,354,04 zł tytułem kary umownej i odszkodowania za niewykonanie w terminie umowy wraz z odsetkami za opóźnienie, w terminie 7 dni pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego. Na kwotę roszczenia składała się:

1. kara umowna za okres od 01.12.2016r. do 09.01.2017r. za 40 dni opóźnienia – 188,80 zł;
2. koszty zakupu nagrzewnic i podzespołów niezbędnych do uruchomienia urządzeń w związku z brakiem możliwości uruchomienia przyłącza 760,44 zł;
3. opłaty za czynsz mieszkania w O. za 3,5 miesiąca po 401,37 zł miesięcznie i dopłaty do czynszu we W. 200 zł miesięcznie za okres od 15.09.2016r. do 31.12.2016 r. łącznie 2.104,80 zł;
4. koszty odsetek od kredytu na dom, który miał zostać spłacony przez sprzedaż mieszkania w O. za 3,5 miesiąca po 500 zł miesięcznie łącznie 1.750 zł;
5. koszt dojazdów do pracy w okresie od 15.09.2016r do 4.01.2016r., łącznie 8.550 zł.

Dowód: - przedsądowe wezwanie do zapłaty z dnia 9.01.2017r. - k. 53-56, zawiadomienie o wysokości opłat Wspólnoty Mieszkaniowej Kolorowa 9 w O. z dnia 20.07.2016r. - k. 78, potwierdzenie salda na 31.12.2016r. i 30.04.2017r. Wspólnoty Mieszkaniowej Kolorowa 9 w O. - k. 79-80, pismo (...) Bank S.A. z dnia 11.10.2016r. z wysokością planowanych rat kredytu za okres 11.2016r.-4.01.2017r. - k 92, umowa kredytowa zawarta z bankiem (...) S.A. - k. 93-96, potwierdzenie transakcji opłata za inspekcję nieruchomości z 14.04.2017r. - k. 97, wniosek o zmianę warunków umowy z dnia 17.02.2017r. - k. 98-99, tabela prowizji za czynności bankowe i opłat za inne czynności wykonywane przez (...) Bank (...) S.A. - k. 100-114, zeznania świadka A. B. nośnik zapisu z transkrypcją protokołu - k. 173-176, 183-186, przesłuchanie powoda Z. B. nośnik zapisu - k. 192

Od dnia 30.12.2016r. na wniosek strony pozwanej prowadzone było postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji pozwolenia na budowę sieci gazowej średniego ciśnienia PE DE 63 wraz z przyłączeniem gazu do skrzynki gazowej zlokalizowanej w linii ogrodzenia działki. Inwestycja obejmowała także działkę należącą do powoda nr 168/358, objętą umową o przyłączenie do sieci gazowej Nr (...) /5/ (...) /KD-UP (...). W dniu 16.02.2017r. Starosta Powiatu (...) wydał decyzję nr (...) w której zatwierdził projekt budowlany i udzielił pozwolenia (...) na budowę obejmującą sieć gazową PE De 63 wraz z przyłączem gazu PE De 25 do skrzynki gazowej zlokalizowanej w linii ogrodzenia działki powoda nr (...). Decyzja uprawomocniła się w dniu 7.04.2017r., co związane było z trudnościami w doręczeniu decyzji jednym z współwłaścicieli działki.

Dowód: - korespondencja e-mail między zakładem (...) a (...) z dnia 19 i 24 kwietnia 2017r. – k. 157, zawiadomienie Starosty Powiatu (...) z dnia 5.01.2017r. - k. 48, decyzja nr (...) Starosty Powiatu (...) z dnia 16.02.2017r. - k. 155, przesłuchanie powoda Z. B. nośnik zapisu - k. 192

Pismem z dnia 10.04.2017r. wykonawca strony pozwanej Zakład (...) poinformował (...), że z uwagi na brak możliwości zarejestrowania dziennika budowy spowodowany brakiem ostatecznej decyzji udzielającej pozwolenia na budowę, termin realizacji ulega wydłużeniu. Przyłącze gazowe ostatecznie zostało wykonane w dniu 24.04.2017r. W dniu 04.05.2017r. powód zwrócił się do strony pozwanej o przesłanie potwierdzenia zakończenia inwestycji

dotyczącej przyłącza działki (...), zgodnie z umową (...), celem podpisania umowy o dystrybucję gazu. Pismem z dnia 10.07.2017r. strona pozwana poinformowała powoda o zakończeniu realizacji budowy przyłączenia do sieci gazowej obiektu zlokalizowanego w S. przy ul. (...), działka (...), zgodnie z umową z dnia 12.10.2015r., wskazując, że odcinek sieci gazowej służący przyłączeniu obiektu budowlanego do dystrybucyjnej sieci gazowej jest w stanie gotowości do realizacji usługi dystrybucji paliwa gazowego.

Dowód: - korespondencja e-mail między zakładem (...) a (...) z dnia 19 i 24 kwietnia 2017r. - k. 157, pismo Zakładu (...) z dnia 10.04.2017r. do (...) k. 156, korespondencja e-mail między stronami za okres 4-5.05.2017r. - k. 64-67, powiadomienie o zakończeniu realizacji inwestycji przyłącza do sieci gazowej (...) do powoda z dnia 10.07.2017r. - k. 174-175, przesłuchanie powoda Z. B. nośnik zapisu - k. 192

W dniu 27.04.2016r. powód zawarł z firmą (...) SA z siedzibą w B. przedwstępną umowę na podstawie której strony zobowiązały się do dnia 01.08.2016r. zawrzeć umowę o pracę. W umowie przedwstępnej ustalono zadaniowy czas pracy powoda (praca w B. - 3 dni w tygodniu, praca zdalna - 2 dni w tygodniu - do czasu przeprowadzenia się powoda do W., następnie praca w siedzibie firmy- 5 dni w tygodniu). Dodatkowo strony przewidziały prawo korzystania przez powoda z samochodu użytkowanego do celów służbowych. W dniu 01.06.2016r. strony zawarły umowę o pracę na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy od dnia 01.06.2016r. Strony w umowie określiły warunki pracy: rodzaj pracy - kierownik działu IT systemu, miejsce wykonywania: dział IT - B. oraz wysokość wynagrodzenia zasadniczego w kwocie 12.000 zł brutto miesięcznie. Zgodnie z obowiązującym w zakładzie pracy powoda Regulaminem dotyczącym zasad korzystania z samochodów służbowych w spółce (...) S.A., powód miał prawo do użytkowania samochodu służbowego, w celu prawidłowego wykonywania przydzielonych mu zadań służbowych, a także korzystania z samochodu służbowego dla celów prywatnych.

Dowód: - umowa przedwstępna z dnia 27.04.2016r. - k. 115-116, umowa o pracę z dnia 01.06.2016r. - k. 117, Regulamin dotyczący zasad korzystania z samochodów służbowych w spółce (...) S.A. - k. 118-132, zeznania świadka A. B. nośnik zapisu z transkrypcją protokołu - k. 173-176, 183-186, przesłuchanie powoda Z. B. nośnik zapisu - k. 192

Sąd zważył ponadto, co następuje:

Powództwo okazało się prawie w całości bezzasadne, a w pozostałym niewielkim zakresie - co do kwoty 1.048,66 zł postępowanie ulegało umorzeniu z uwagi na cofnięcie pozwu w tym zakresie przez powoda.

W niniejszym postępowaniu powód po sprecyzowaniu żądania wystąpił z powództwem o zasądzenie na jego rzecz od strony pozwanej kwoty łącznie 48.588,98 zł. Na wysokość żądanej pozwem kwoty składały się: kwota 1.062 zł tytułem zapłaty pozostałej części kary umownej za okres od dnia 24.11.2016r. do dnia 01.06.2017r. wynikającej z umowy, a także pozostała kwota tytułem odszkodowania i zadośćuczynienia 47.526,98 zł w związku ze szkodą, mającą być wyrządzoną powodowi wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania przez stronę pozwaną ciężącego na niej zobowiązania umownego dotyczącego realizacji budowy przyłącza gazowego w tym: kwota 760,44 zł tytułem zakupu nagrzewnic i podzespołów, kwota 6.292,16 zł tytułem zwrotu za zwiększone koszty ogrzewania, kwota 3.411,65 zł tytułem zwrotu czynszu za czas opóźnienia, kwota 1.938,22 zł tytułem zwrotu zwiększonych kosztów życia przez dokładanie się do wydatków rodziny, u której powód zamieszkiwał, kwota 5.365,63 zł tytułem różnicy odsetek wynikających z braku możliwości wcześniejszej spłaty kredytu, kwota 500 zł tytułem zwrotu kosztów podpisania aneksu oraz ponownej wyceny nieruchomości, kwota 9.258,88 zł tytułem zwiększonych kosztów dojazdu do miejsca pracy, kwota 20.000 zł tytułem zadośćuczynienia.

W toku procesu na rozprawie w dniu 8.02.2018r. powód ograniczył powództwo w zakresie żądania kary umownej o kwotę 1.048,66 zł w związku z wpłatą przez stronę pozwaną w dniu 29.09.2017r. powodowi ww. kwoty tytułem reszty kary umownej. Strona pozwana, będąc obecna przy tym oświadczeniu poprzez pełnomocnika, nie sprzeciwiła się cofnięciu pozwu przez powoda w tym zakresie, a zatem należy uznać, że wyraziła na powyższe zgodę (art. 203 § 3 zd. 2 k.p.c.). Należało zatem przyjąć, że powód skutecznie cofnął pozew w tym zakresie, co powodowało konieczność

umorzenia postępowania w tym zakresie (art. 355 § 1 k.p.c.), o czym orzeczono w pkt I wyroku w niniejszej sprawie. Ponadto powód oświadczył na tej rozprawie ustnie, że rozszerza żądanie pozwu do kwoty łącznej 51.114 zł (tj. o kwotę 2.500 zł), modyfikując częściowo żądanie pozwu. Sąd uznał jednak tę czynność powoda za procesowo nieskuteczną, albowiem strona pozwana słusznie podniosła, że zgodnie z art. 193 § 2¹ k.p.c., w brzmieniu obowiązującym na dzień wniesienia pozwu w niniejszej sprawie (jak i zresztą w obecnym brzmieniu), rozszerzenie powództwa mogło nastąpić jedynie w formie pisma procesowego, której to formy powód nie dochował.

Bezspornym w sprawie było, że w dniu 12.10.2015r. powód Z. B. i A. B. zawarli ze stroną pozwaną (...) Sp. z o.o. z/s w W. (dalej: (...)), umowę o przyłączenie do sieci gazowej (Nr (...)/5/ (...)/KD-UP (...)) instalacji gazowej, znajdującej się w budynku mieszkalnym jednorodzinny wolno stojącym, zlokalizowanym na działce nr (...) przy ul. (...), w miejscowości S.. Wykonanie przyłącza gazowego miało zostać zrealizowane przez stronę pozwaną (...) lub przez podmiot działający na zlecenie (...) w terminie do dnia 15.09.2016r. Bezsporne było, że w przypadku niedotrzymania przez (...) terminu przyłączenia do sieci gazowej strona pozwana zobowiązana była do zapłaty na rzecz powoda kary umownej w wysokości 0,2% opłaty za przyłączenie brutto za każdy dzień opóźnienia (2.361,85 zł brutto), a nadto do dochodzenia odszkodowania w części przekraczającej karę umowną na zasadach ogólnych. Bezsporne było, że strona pozwana w zakreślonym umową terminie do dnia 15.09.2016r. nie zrealizowała przyłącza gazowego do obiektu powoda zlokalizowanego na działce nr (...) w S..

Strona pozwana konsekwentnie zaprzeczała wszelkim twierdzeniom powoda z wyjątkiem wyraźnie przyznanych, podnosząc, że powód nie wykazał wysokości żądanej kwoty z tytułu odszkodowania i zadośćuczynienia lub adekwatnego związku przyczynowego między szkodą powoda, a nieterminową realizacją przez stronę pozwaną umowy o przyłączenie, do czego był zobligowany zgodnie z art. 6 k.c.

Ustalenia stanu faktycznego sprawy Sąd poczynił głównie w oparciu o dokumenty urzędowe i prywatne, przedłożone przez strony, w tym w postaci łączącej strony umowy o przyłączenie do sieci gazowej (Nr (...)/5/ (...)/KD-UP (...)), oraz o zeznania świadka A. B. i przesłuchanie powoda w charakterze strony, gdyż strona pozwana zrezygnowała z przesłuchania w charakterze strony osoby odpowiednio umocowanej do jej reprezentacji.

Na wstępie rozważań należy wskazać, iż umowa jaką zawarły strony o wykonanie przyłącza gazowego jest umową obligacyjną, konsensualną i wzajemną. Odpowiednikiem świadczenia polegającego na wykonaniu przyłącza gazowego do budynku powoda jest zapłata wynagrodzenia. Zawierając taką umowę strony mogły ukształtować jej treść zgodnie z własną wolą i we własnym interesie. Także sposób rozliczenia stron umowy w związku z nakładami na realizację przyłącza pozostawiony był w ramach swobody zawierania umów woli stron, chyba że ze względu na treść lub cel umowa w tym przedmiocie sprzeciwiałaby się właściwości (naturze) stosunku, ustawie lub zasadom współżycia społecznego (art. 353¹ k.c.) (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 07 kwietnia 2005 r., II CK 565/04, lex nr 175985). Powód oparł swoje żądanie na ciężającej na stronie pozwanej odpowiedzialności kontraktowej (art. 471 k.c.) wynikającej z zawartej w dniu 12.10.2015r. umowy zobowiązaniowej. Zgodnie z treścią art. 353 § 1 k.c. zobowiązanie polega na tym, że wierzyciel może żądać od dłużnika spełnienia świadczenia, a dłużnik powinien świadczenie spełnić. Zgodnie z art. 471 k.c. dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. W przypadku roszczenia opartego na art. 471 k.c. zaistnieć muszą trzy przesłanki odpowiedzialności kontraktowej, określone w tym przepisie. Przesłanki te, co należy podkreślić, wystąpić muszą łącznie. Są one następujące: niewykonanie bądź nienależyte wykonanie zobowiązania (naruszenie zobowiązania), za które dłużnik ponosi odpowiedzialność, fakt poniesienia szkody oraz związek przyczynowy pomiędzy niewykonaniem bądź nienależytym wykonaniem zobowiązania a szkodą. Nienależytym wykonaniem zobowiązania będzie sytuacja, gdy świadczenie zostanie wprawdzie spełnione, lecz nie będzie ono prawidłowe, gdyż odbiegało będzie w jakimś stopniu, większym lub mniejszym, od świadczenia wymaganego (por. T. Wiśniewski Komentarz do kodeksu cywilnego, strona 517).

W myśl reguły art. 6 k.c. co do zasady ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Podkreślić należy, że art. 6 k.c. rozumiany być musi przede wszystkim w ten sposób, że strona,

która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swych twierdzeń, ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu co do tych okoliczności na niej spoczywał. Ten zaś, kto odmawia uczynienia zadość żądaniu powoda, obowiązany jest udowodnić fakty (tamujące, niweczące) wskazujące na to, że uprawnienie żądającemu nie przysługuje (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2006 r., IV CSK 299/06, LEX nr 233051). Z treści art. 471 k.c. wynika, iż strona pozwana mogła się uwolnić, co do zasady od odpowiedzialności wobec powoda wykazując okoliczności ekskulpujące jej winę i dowodzić, iż niewykonanie lub nienależyte wykonanie przez nią umowy wywołane było okolicznościami niezawinionymi i niezależnymi. Opóźnienie w wykonaniu umowy również traktowane jest jako nienależyte wykonanie zobowiązania w rozumieniu art. 471 k.c., z którego wynika domniemanie winy pozwanej, a uwolnienie się od odpowiedzialności wymaga wskazania przez pozwaną, że nie doszło do niewykonania lub nienależytego wykonania przez pozwaną zobowiązania (por. wyrok SN z 22 XI 2002 r. IV CKN 1526/00, OSNC 2004, nr 3, poz. 46), czego nie uczyniła. Z kolei powód dochodząc od strony pozwanej odszkodowania za niewłaściwe wykonanie zobowiązania, wobec stanowiska strony pozwanej, winien wykazać przesłanki jej odpowiedzialności odszkodowawczej, a zatem samą szkodę, jej wysokość jak również związek przyczynowy pomiędzy działaniem strony pozwanej, a powstaniem szkody, czego powód nie uczynił. Zgodnie z art. 361 § 1 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania z którego szkoda wynikła. Szkoda wyraża się w sposób majątkowy bądź niemajątkowy, w postaci tzw. krzywdy przejawiającej się w obowiązku zadośćuczynienia. Szkoda majątkowa występuje w dwóch postaciach a mianowicie strat które poszkodowany poniósł (*damnum emergens*), oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby szkody mu nie wyrządzono (*lucrum cessans*). Ogólnie rzecz ujmując szkodą jest, powstała wbrew woli poszkodowanego, różnica między obecnym jego stanem majątkowym, a tym stanem jaki zaistniałby gdyby nie nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę (vide: Sąd Najwyższy w orzeczeniach z 11 lipca 1957 r., 2 CR 304/57, OSN 1958, nr III, poz. 76 oraz w uchwale składu 7 sędziów z 22 listopada 1963 r., III PO 31/63, OSNCP 1964, nr 7-8, poz. 128). Ustalenie szkody pod postacią utraconych korzyści (*lucrum cessans*) ma zawsze charakter hipotetyczny, polega na przyjęciu na podstawie okoliczności które wystąpiły po okresie spodziewanego zysku, że zysk w okresie zostałby osiągnięty. Jednakże utrata zysku musi być udowodniona, jednak nie w sensie wykazania co do tego pewności, ale z takim dużym prawdopodobieństwem, że praktycznie można w świetle doświadczenia życiowego przyjąć, że utrata zysku rzeczywiście miała miejsce (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 03 października 1979 r., sygn. akt. II CR 304/79, OSNC 1980/9/164, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 czerwca 2008 r. V CSK 19/08, Lex nr 424433, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2005 r., V CK 426/04, Lex nr 147221). Przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej winny występować łącznie, a związek szkody z działaniem zobowiązanego musi być adekwatny, szkoda musi pozostawać w realnym i bezpośrednim związku z działaniem zobowiązanego, związek ten musi być niewątpliwie wykazany.

Ciężar udowodnienia faktu w procesie ciąży na stronie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Kontradyktoryjny charakter procesu wymusza zatem na stronach wskazywanie dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne, co z kolei jest potwierdzeniem wymienionej reguły art. 6 k.c., wyznaczającej sposób rozłożenia ciężaru dowodu. Zasadę kontradyktoryjności (sporności) w polskim procesie cywilnym potwierdza nadto norma art. 3 k.p.c. Zgodnie z dyspozycją art. 3 k.p.c. strony i uczestnicy postępowania obowiązani są dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy, zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek, oraz przedstawiać dowody. Przepis ten znajduje swoje uszczegółowienie w art. 232 zd. 1 k.p.c. zgodnie z którym strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Należy przy tym zaznaczyć, iż same twierdzenia strony, która z twierdzeń stara się uzyskać korzystne dla siebie rozstrzygnięcie nie mogą stanowić podstawy faktycznej wyrokowania Sądu, o ile nie są bezsporne między stronami. Same bowiem twierdzenia strony nie są dowodem. Obecny kształt art. 3 i 232 zd. 1 k.p.c., stanowiących procesowy odpowiednik reguły z art. 6 k.c., jest przejawem dążenia ustawodawcy do wzmocnienia uprawnień i obowiązków stron w zakresie wskazywania stosunków i okoliczności faktycznych, spornych między nimi, z których wywodzą swoje prawa i na których opierają swe żądania. Jednakże to rzeczą stron, a nie sądu jest poszukiwanie i przedstawianie dowodów mających na celu udowodnienie twierdzeń, co wyraźnie zaznaczył Sąd Najwyższy w wyroku z 17 grudnia 1996 r. (OSN 1997, poz. 76). Zasadnicza rola sądu sprowadza się do prawnej i faktycznej oceny materiału dowodowego przedstawionego przez strony. Sąd bowiem jako bezstronny arbiter, rozstrzygający istniejący między stronami spór, opiera rozstrzygnięcie na przedstawionych przez strony dowodach. Jedynie dyspozycja art. 5 k.p.c.

obliguje sąd do udzielenia stronom i uczestnikom postępowania, występującym w sprawie bez adwokata lub radcy prawnego, potrzebnych wskazówek co do czynności procesowych oraz pouczenia ich o skutkach prawnych tych czynności i skutkach zaniedbań, w tym także spoczywającym na nich ciężarze dowodu i skutkach nie przedstawienia dowodów na oparcie swych twierdzeń. W niniejszej sprawie obie strony były reprezentowane przez profesjonalnych pełnomocników.

Biorąc pod uwagę powyższe należy zaznaczyć, iż strona, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swych twierdzeń, musi liczyć się z ryzykiem niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu co do tych okoliczności na tej stronie spoczywał. Jedynie w sytuacji, gdy szkoda jest bezsporna, a tylko nie została wykazana jej wysokość, sąd może dopuścić dowód z urzędu na okoliczność jej wysokości lub jeśli nie została wykazana jej dokładna wysokość, mając do dyspozycji całokształt materiału dowodowego, sąd może ustalić jej ostateczną wysokość, na podstawie przepisu art. 322 k.p.c., który pozwala przy ustalaniu odszkodowania, na odstępnie od ogólnej zasady potrzeby udowodnienia w sposób ścisły i dokładny elementów żądania wyrażających się w kategorii wysokości (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2008 r., V CSK 207/08, Lex nr 484684). Warunkiem jednakże zastosowania go jest ustalenie na podstawie ogólnych reguł dowodowych i przepisów prawa materialnego zasad odpowiedzialności, samego powstania szkody oraz zaistnienia związku przyczynowego między szkodą, a zdarzeniem stanowiącym podstawę odpowiedzialności (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 maja 2000 r., IV CKN 919/00, Lex nr 52536).

Przechodząc zatem do niniejszej sprawy zaznaczyć należy, że z ustalonego stanu faktycznego wynika, że strona pozwana nie wywiązała się w terminie z zobowiązania umownego z powodem. Jak stanowi § 5 pkt 4 w przypadku niedotrzymania przez (...) terminu przyłączenia do sieci gazowej lub poboru paliwa gazowego (w przypadku powoda), strona która dopuściła się takiego naruszenia, zobowiązana była do zapłaty na rzecz drugiej strony kary umownej w wysokości 0,2% opłaty za przyłączenie brutto za każdy dzień opóźnienia. Łączna wysokość kary umownej w przypadku powoda nie mogła przekroczyć 100% opłaty za przyłączenie. Zgodnie z treścią § 4 opłata za przyłączenie obliczona w dniu zawarcia umowy wynosiła 2.361,85 zł brutto (1.920,20 zł netto).

Jak stanowi norma art. 483 § 1 k.c. można zastrzec w umowie, że naprawienie szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego nastąpi przez zapłatę określonej sumy (kara umowna). Do przedmiotowo istotnych elementów zastrzeżenia kary umownej, zalicza się określenie zobowiązania (albo pojedynczego obowiązku), którego niewykonanie lub nienależyte wykonanie rodzi obowiązek zapłaty kary. Kara umowna nie pozostaje w kolizji z zasadą swobody umów. W przedmiotowej sprawie zapisy umowne dotyczące kary umownej mieściły się w obszarze zakreślonym treścią art. 353¹ k.c., nie były sprzeczne z zasadami współzycia społecznego bądź właściwością tego stosunku prawnego, są więc skuteczne i rodzą skutki prawne w nich przewidziane. Wprowadzenie kary umownej na grunt umowny stanowiło zabezpieczenie powoda przed potencjalnymi działaniami lub zaniechaniem strony pozwanej polegającym na nienależytym wykonaniu zobowiązania o charakterze niepieniężnym, bądź na całkowitym jego niewykonaniu. Zakres odpowiedzialności z tytułu kary umownej pokrywa się z zakresem ogólnej odpowiedzialności kontraktowej dłużnika z art. 471 k.c., z tą zasadniczą różnicą, że przysługuje, jak wynika z art. 484 § 1 k.c., bez względu na wysokość szkody, a zatem roszczenie to jest niezależne od powstania szkody.

Strona pozwana nie uwolniła się od odpowiedzialności z tytułu zastrzeżonej umową kary umownej. Treść łączącego strony stosunku umownego w wystarczającym, precyzyjny sposób określała obowiązki obu stron, zasady i wysokość naliczenia kary umownej. Powód dochodził kary umownej za niezrealizowanie przez pozwanego obowiązków, wynikających z umowy o przyłącze gazowe zawartej w dniu 12.10.2015r. ze stroną pozwaną (...) Sp. z o.o. z/s w W. (Nr (...)/5/ (...)/KD-UP (...)) instalacji gazowej, znajdującej się w budynku mieszkalnym jednorodzinny wolno stojącym, zlokalizowanym na działce nr (...) w miejscowości S.. Strony określiły, że przyłącze zostanie zrealizowane przez stronę pozwaną (...) lub przez podmiot działający na zlecenie (...) w terminie do dnia 15.09.2016 z zastrzeżeniem postanowień § IV ust 2 owup. W przypadku niedotrzymania przez (...) terminu przyłączenia do sieci gazowej strona pozwana zobowiązana była do zapłaty na rzecz powoda kary umownej w wysokości 0,2% opłaty za przyłączenie brutto za każdy dzień opóźnienia (2.361,85 zł brutto), co stanowiło dziennie kwotę 4,72 zł. Bezsporne było, że strona

pozwana w określonym umową terminie do dnia 15.09.2016r. nie zrealizowała przyłącza gazowego do obiektu powoda zlokalizowanego na działce nr (...). Jak wynika z ustaleń, przyłącze gazowe ostatecznie zostało zrealizowane 24.04.2017r., o czym powód został oficjalnie poinformowany pismem z dnia 10.07.2017 r.

Powód domagał się pozwem zasądzenia od strony pozwanej kary umownej za opóźnienie w realizacji przyłącza gazowego w kwocie 1.062 zł za okres od dnia 24.11.2016r. do dnia 01.06.2017r. W toku postępowania w dniu 29.09.2017r. strona pozwana uiszczyła na rzecz powoda kwotę 1.048,66 zł tytułem kary umownej, uznając w ten sposób w sposób dorozumiany żądanie pozwu w tym zakresie, a jeszcze przed wniesieniem pozwu w niniejszej sprawie – strona pozwana uiszczyła na rzecz powoda kwotę 359 zł z tego samego tytułu. Powód na rozprawie w dniu 8.02.2018r. ograniczył powództwo w zakresie żądania kary umownej o kwotę 1.048,66 zł oświadczając, że czyni to w związku z wpłatą przez stronę pozwaną w dniu 29.09.2017r. ww. kwoty tytułem kary umownej. Mając na uwadze powyższe Sąd na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. umorzył postępowanie w zakresie kwoty 1.048,66 zł. Powód bowiem dochodził kary umownej za okres od dnia 24.11.2016r. do 01.06.2017r., kara wynosiła 0,2% dziennie za każdy dzień opóźnienia od kwoty brutto ceny przyłącza gazowego tj. 2.361,85 zł – dziennie 4,72 zł. Mając na uwadze łącznie 190 dni opóźnienia x 4,72 zł (co daje kwotę 896,80 zł) strona pozwana, wypłacając powodowi kwotę 1.048,66 zł, w całości (a nawet z istotnym naddatkiem, w którym mieści się roszczenie odsetkowe za opóźnienie) wywiązała się z zobowiązania wobec powoda z tytułu kary umownej za ww. okres, co czyniło żądanie powoda w tym zakresie co do kwoty 1.048,66 zł bezprzedmiotowym, a w pozostałym zakresie – do dopełnienia do kwoty 1.062 zł - bezzasadnym.

Powód oprócz żądania kary umownej, domagał się pozwem naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (art. 471 k.c.). Wskazać należy, że zgodnie z przepisem art. 484 § 1 k.c., co do zasady, żądanie odszkodowania przenoszącego wysokość zastrzeżonej kary umownej nie jest dopuszczalne, chyba że strony inaczej postanowiły. Jak wynika z powyższego przepisu samo zastrzeżenie kary umownej ma ten skutek, że w razie niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, wierzyciel może żądać jedynie kary umownej. Gdyby szkoda wywołana niewykonaniem zobowiązania była wyższa niż zastrzeżona kara umowna, to wierzyciel i tak mógłby żądać tylko kary umownej. Natomiast, jeżeli strony zawarły wyraźne postanowienie umowne w zakresie odszkodowania, to powód miał prawo, co do zasady, dochodzić od strony pozwanej także naprawienia szkody przewyższającej karę umowną. W niniejszej sprawie w § 5 pkt 5 umowy z dnia 12.10.2015r. strony zgodnie ustaliły, że na podstawie umowy powodowi będzie przysługiwało uprawnienie do żądania od strony pozwanej oprócz zapłaty kary umownej, także prawo do dochodzenia odszkodowania w części przekraczającej karę umowną na zasadach ogólnych, w związku z czym żądanie w zakresie odszkodowania było dopuszczalne, co do zasady. Konieczne było jednak wykazanie przez powoda zarówno samego faktu poniesienia szkody, jak i jej wysokości oraz normalnego (tzw. adekwatnego) związku przyczynowego w rozumieniu art. 361 § 1 k.c. pomiędzy szkodą, a nieterminową realizacją przez stronę pozwaną umowy przyłączeniowej. Nie należy bowiem zapominać, że strona pozwana zaprzeczała wszelkim twierdzeniom powoda, za wyjątkiem wyraźnie przyznanych, co obligowało powoda do wykazania tych wszystkich okoliczności łącznie, zgodnie z zasadą z art. 6 k.c.

Przechodząc na grunt niniejszej sprawy należy wskazać, że oddaleniu podlegało jako pozbawione podstaw faktycznych i prawnych żądanie powoda dotyczące odszkodowania w kwocie 760,44 zł tytułem zakupu nagrzewnic i podzespołów. Sąd podzielił słuszne w tym względzie stanowisko strony pozwanej, iż powód nie poniósł szkody, w rozumieniu straty w jego majątku (damnum emergens), gdyż jak wynika z ustaleń urządzenia te nadal są w posiadaniu i powód ma możliwość korzystania z nich. Może także nagrzewnice odsprzedać, czy też w inny sposób je zagospodarować i czerpać z nich dalsze korzyści. Niezależnie od powyższego wskazać należy, że powód wykazał żądanie jedynie w części, przedstawiając fakturę Vat (...) z dnia 08.12.2016 na zakup nagrzewnic w ilości 2 sztuk w kwocie 278 zł.

Oddaleniu na tej samej podstawie podlegało również żądanie w zakresie odszkodowania co do kwoty 6.292,16 zł tytułem zwrotu zwiększonych kosztów ogrzewania budynku w S.. Powód nie udowodnił w tym zakresie wysokości szkody i związku przyczynowo skutkowego. Powód argumentował, że brak przyłącza uniemożliwił prawidłowe

ogrzewanie mieszkania niezbędne do utrzymania nieruchomości w należyтым stanie (utrzymania temperatury na poziomie minimum 10 stopni), wskazując, że dogrzewał dom nagrzewnicami elektrycznymi. Powód przedłożył fakturę Vat z dnia 13.02.2017 za okres od 03.08.2016r. do 9.02.2017r., która opiewała na kwotę 3.758,97 zł oraz fakturę Vat z dnia 07.08.2017r. za okres 09.02.2017r. do 28.07.2017r. Powód nie przedstawił dowodów na okoliczność, by nastąpiła konieczność dogrzewania budynku w okresie letnim, ani dowodów na to, że doszłoby do powstania pleśni, braku odprowadzenia wilgoci z budynku, zatem nie ma bezpośredniej pewności ustalenia, by do takich skutków doszło. Z przedłożonych dowodów nie da się ponadto wywieść, jaki był rzeczywisty koszt zwiększonych kosztów ogrzewania i w jakim okresie koszty te były konieczne. Jeden z rachunków za energię obejmuje okres już od 08.2016r., drugi zaś okres do 28.07.2017r., czyli poza sezonem grzewczym. Nie można ustalić, czy poniesione koszty ogrzewania, miały bezpośredni związek z brakiem ogrzewania budynku i koniecznością zastosowania nagrzewnic. Ustalenie tych okoliczności wymagało wiadomości specjalnych, a powód działający przez profesjonalistę nie wykazał inicjatywy dowodowej w tym zakresie.

Sąd nie uwzględnił również, na tej samej podstawie, żądania w zakresie odszkodowania, co do kwoty 3.411,65 zł tytułem zwrotu kosztów czynszu za mieszkanie w O., jak również żądania w zakresie kwoty 5.365,63 zł tytułem różnicy odsetek wynikających z rzekomego braku możliwości wcześniejszej spłaty kredytu, która miała nastąpić po sprzedaży mieszkania w O.. Powód wskazał, że w związku z brakiem możliwości zamieszkania w domu w S., do czasu wykonania przyłącza gazowego zamieszkiwał z rodziną nadal w O. i w dalszym ciągu w związku z tym musiał opłacać czynsz za to mieszkanie. Powód obliczył ten koszt za okres łącznie 8,5 miesiąca w wysokości 401,37 zł miesięcznie na łączną kwotę 3.411,65 zł. Nadto twierdził, że mieszkanie w O., w którym wraz z rodziną zmuszony był mieszkać przez 8,5 miesiąca, przeznaczone było do sprzedaży, z której uzyskana kwota miała być przeznaczona na spłatę większej części kredytu, który pozwany zaciągnął na budowę domu w S., a w konsekwencji na obniżenie jego kosztu poprzez spłatę większej części kredytu i obniżenie odsetek. Twierdzenia powoda nie zostały poparte żadnymi dowodami, powód nie wykazał ani szkody, ani związku przyczynowego (z art. 361 § 1 k.c.) takiej szkody z nieterminową realizacją przez stronę pozwaną umowy przyłączeniowej. Nadto należy przyjąć, że powód musiałby płacić czynsz za mieszkanie w O., gdyby nawet do opóźnienia w wykonaniu przyłącza nie doszło. Powód nie wykazał, że czynił jakiegokolwiek starania w zakresie sprzedaży tego mieszkania, w zakresie sprzedaży tego mieszkania (oferty sprzedaży, wycena nieruchomości, potencjalni klienci itp.). Nadto żona powoda A. B. zeznała, że po wyprowadzeniu się z mieszkania z O. w lipcu/sierpniu 2017r. mieszkanie zostało wynajęte, i taki stan jest do dnia dzisiejszego. Powód nie wskazał żadnego dowodu na wysokość żądania kwoty 631,25 zł jako kwoty miesięcznej, którą mógł zaoszczędzić na kosztach kredytu. Przedłożył jedynie pismo banku o wysokości rat kapitałowo-odsetkowych, z którego nie wynika, o jaką kwotę raty kredyt mógłby zostać pomniejszony. Nie przedstawił żadnego pisma, z którego wynikało, że zwracał się do banku o przedterminową częściową spłatę kredytu. Sąd podzielił zatem stanowisko i argumentację strony pozwanej, że powód musiałby opłacać czynsz za mieszkanie w O., nawet wówczas, gdyby w nim nie zamieszkiwał, a nie wykazał jednocześnie, że mieszkanie w sposób graniczący z pewnością zostałyby sprzedane, gdyby nie nieterminowa realizacja umowy przyłączeniowej przez stronę pozwaną.

Oddaleniu podlegało także żądanie powoda w zakresie odszkodowania co do kwoty 300 zł tytułem zwrotu kosztów podpisania aneksu do umowy kredytu oraz kwoty 200 zł ponownej wyceny nieruchomości. Powód twierdził, że koszty te musiał ponieść ze względu na wydłużenie terminu zakończenia budowy domu z powodu braku przyłącza gazowego oraz ogrzewania. Powód nie wykazał zasadności poniesienia tych kosztów, związku przyczynowego pomiędzy opóźnieniem w realizacji przyłącza gazowego, a ewentualnie poniesionymi kosztami. Na powyższe przedłożył fragment umowy o kredyt, w której nie ma zapisu dotyczącego wymogów konieczności pokrycia dodatkowych kosztów w przypadku braku przyłącza gazowego. Powód nie wykazał, by bank wymagał dla realizacji zapisów umowy kredytowej, dołączenia potwierdzenia wykonania przyłącza gazowego (a jest to jeden i nie jedyny ze sposobów ogrzewania domu). Powód przedłożył tabelę prowizji, z której wynika, że możliwa jest inspekcja nieruchomości przez pracownika banku/osobę upoważnioną przez bank poprzedzająca udzielenie kredytu lub uruchomienie poszczególnych transz kredytu lub potwierdzająca prawidłowe wykorzystanie środków pochodzących z kredytu po wypłacie ostatniej transzy lub zmianę warunków kredytu na wniosek pożyczkobiorcy – i koszt ten wynosi 200 zł, przy czym jak wynika z umowy, ostateczna wypłata wszystkich transz kredytu nastąpiła w rzeczywistości w dniu

30.10.2016r., a zatem po upływie terminu wynikającego z umowy ze strona pozwana. Z treści dokumentów wynika nadto, że to powód wnioskiem sam inicjował wykonanie inspekcji budynku (a nie wiadomo, czy taka inspekcja w istocie odbyła się), jednocześnie powód we wniosku wskazał, że poza przyłączem gazowym budynek jest gotowy do użytkowania. Ponadto powód nie przedstawił dowodu na poniesienie kosztu 300 zł w związku z zawarciem aneksu, ani nie przedstawił też takiego aneksu.

Oddaleniu podlegało jako bezzasadne również żądanie powoda w zakresie kwoty 1.938,22 zł tytułem zwiększonych kosztów życia przez dokładania się do wydatków rodziny, podczas zamieszkiwania we W.. Powód twierdził, że w trakcie przebywania we W. zamieszkiwał u rodziny żony, co wiązało się z dokładaniem do wydatków rodziny i robieniem części zakupów, wskazując, że łącznie do dnia 15.09.2016r. na ten cel wydatkował kwotę 5.349,87 zł. Sąd podzielił stanowisko strony pozwanej, która twierdziła, że te koszty utrzymania (zakupów w celu własnego utrzymania) powód i tak musiałby ponieść, nawet gdyby realizacja umowy przyłączeniowej nastąpiła terminowo. Powód nie wykazał też, by jego koszty utrzymania we W. u rodziny żony były większe, niż gdyby mieszkał już razem z rodziną w swoim domu w S.. Należy zatem przyjąć, że powód nie wykazał adekwatnego związku przyczynowego w rozumieniu art. 361 § 1 k.c. pomiędzy rzekomo zwiększonymi wydatkami ponoszonymi na utrzymanie we W. z nieterminową realizacją umowy przyłączeniowej przez stronę pozwaną.

Sąd oddalił również żądanie powoda w zakresie odszkodowania, co do kwoty 9.258,88 zł tytułem kosztów dojazdu do miejsca pracy. Powód twierdził, że chciał wybudować i przeprowadzić się do nowego domu w S. i w celu znalazł pracę koło W.. Z pracodawcą uzgodnił możliwość pracy zdalnej 2 dni w tygodniu, do czasu przeprowadzki do W.. Brak przyłącza gazowego spowodował, że powód nie mógł przenieść się do S., co z kolei jego zdaniem wygenerowało zwiększone koszty dojazdów do pracy ponad 370 km w jedną stronę, oraz do ograniczenia dni pracy zdalnej. Powód twierdził, że średni koszt na tej trasie wynosi 136,16 zł i obliczył go jako: 4,6 zł 1 litr przy zużyciu średnio 8l/100 km przez okres 8,5 miesięcy (8 przejazdów w ciągu 1 miesiąca). Strona pozwana kwestionowała żądanie powoda i w tym zakresie. Zarzuciła, że powód nie przedstawił żadnych dowodów na okoliczność przejazdu trasy w podanym wymiarze, dowodów zapłaty z własnej kieszeni za zużyte paliwo czy kosztów utrzymania samochodu (zwłaszcza że korzystał, jak wynika z ustalonego stanu faktycznego, z samochodu służbowego) i również z tym stanowiskiem strony pozwanej należało się zgodzić. Należało zatem przyjąć, że powód nie wykazał wysokości szkody w tym zakresie, a zatem nie sprostał obowiązkowi procesowemu z art. 6 k.c.

W sytuacji braku podstaw do wykazania obok naruszenia zapisów umowy, która stanowiła podstawy odpowiedzialności kontraktowej naruszenia innych jakichkolwiek norm prawa powszechnie obowiązującego, a mogącego stanowić podstawę odpowiedzialności strony pozwanej z tytułu dopuszczenia przez nią czynu niedozwolonego, również żądanie powoda co do zapłaty kwoty 20.000 zł tytułem zadośćuczynienia musiało zostać oddalone. Podstawę roszczenia w zakresie zadośćuczynienia jest bowiem norma art. 445 § 1 k.c. w związku z art. 444 § 1 k.c. W myśl powyższych przepisów w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Podstawą roszczenia w tym zakresie mógłby być też art. 448 k.c., zgodnie z którym w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. W świetle ustalonego stanu faktycznego należy jednak stwierdzić, że powód nie wykazał by, wskutek nieterminowej realizacji umowy przyłączeniowej przez stronę pozwaną, doznał uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia lub by naruszone zostało jakieś jego dobro osobiste w rozumieniu art. 24 k.c., co spowodowałoby wystąpienie u niego krzywdy uzasadniającej przyznanie mu przez sąd zadośćuczynienia, a tym bardziej w żądanej przez powoda wysokości.

Orzeczenie o kosztach procesu Sąd oparł na podstawie art. 100 Kpc. Mając na uwadze, że powód prawie w całości (mając na uwadze wysokość żądania do kwoty wypłaconej powodowi przez stronę pozwaną w toku procesu) przegrał sprawę, Sąd włożył na powoda obowiązek zwrotu wszystkich celowych i niezbędnych kosztów procesu strony pozwanej. Zasądzona od powoda na rzecz strony pozwanej kwota 3.617 zł stanowi celowe w rozumieniu art. 98 § 1 i 3 Kpc koszty procesu poniesione przez stronę pozwaną, na które składała się kwota 3.600 zł tytułem należnej opłaty za czynności jednego adwokata reprezentującego stronę pozwaną, zgodnie z § 2 pkt 5 w zw. z § 15 Rozporządzenia

Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie w brzmieniu obowiązującym w chwili wniesienia pozwu w niniejszej sprawie) oraz kwota 17 zł tytułem kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Mając powyższe na względzie, należało orzec jak w sentencji orzeczenia.